

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De immunitate reali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

die verò non videtur ullibi in usu esse.
Em. Sa. V. Eccl. immun. num. 1.

IV. Ut Synodi olim in Ecclesiis agebantur, sic etiam causæ Ecclesiasticæ. *c. præceptum 2. q. 2. c. qua fronte de appell. nunc* verò postquam iudiciorum forma caudiciorum & tabularum abusus sanctitatem amisit, consultius visum est, extra Ecclesiam in certis domibus aut conclavibus iudicia celebrare. Nulla igitur hoc tempore quo adhuc, inter sæcularem & Ecclesiasticum Iudicem differentia est. Uterque Ecclesiam vitat, & alibi dicasterium frequenter. Sed nonnullis visum est durius, quod *Greg. X. in c. decet de immun. Eccl. in 6.* Iudicum sæcularium sententias in locis Deo dicatis prolatas omni robore firmitatis carere vult, quasi per hoc falcem in alienam messem immitat. Sed tum ratione loci, tum peccati ea potestas summo præfati competit, ut notatur in *c. 1. de usuris in 6.* Et sanè æquum est ex regulâ Juris, (*qua est 64. de Reg. Jur. in 6.*) quod ea, quæ contra jus fiunt, pro infectis habeantur: nec rationi adversatur, quod jurisdictionem suam pœnali sententia iudex tueatur. Quin etiam prædicta pœna ut sæcularis videatur, ad finem spirituale à Gregorio intentum deseruit, eo que se ipsius suprema potestas extendit. *Zypaus l. 1. de iurisdic. cap. 34. num. 14. V. qua dix. in part. 1. Sum. tit. 14. §. 2. & 3.*

§. II.

De immunitate Ecclesie reali.

I. Primos Christianos venditis bonis suis eorumque pretio in unum collato, communem vitam egisse, inde alimoniam coepisse *ex c. 4. Actor.* notum est. Ecclesia dominium, & administrationem præpositi, distributionem Diaconi habebant. Postea verò hominum nume-

ro & possessionum accessu majore consultius visum est, ipsa prædia & immobilia bona Ecclesiis tradere, ut ipsa ex eorum redditibus ac proventibus annuis ministris & officialibus aleret, quemadmodum in lege veteri quoque, non tantum fructuum decimas, sed etiam certam partem civitatum ac prædiorum in singulis tribubus ex Dei mandato Levitæ possederunt. *c. 34. Numer.* De illis ergo bonis, quæ Ecclesia in communi possidet, sive domini, sive administrationis titulo, qua immunitate gaudeant. Quamvis nam de proventibus personarum in prima parte. *tr. 1. §. 4.* Satis dictum est.

II. Bona Ecclesiarum propria non vincuntur, aut gravantur legibus civilibus, quæ circa donationes, testaments, aut contractus aliquid disponunt. Unde primo quilibet rem suam Ecclesiæ donare potest. *l. Generali l. Iubemus de sacros Eccl. 2.* donare inter vivos sine insinuatione, quamvis excedat quantitatem 500. aureorum *l. pen. C. de donat.* Imò excedere summam prædictam licet, quousque placuerit *Ostiens. & Ioan. Andr. in c. ult. de solut. 3.* legata testamento relicta Ecclesiæ valent, licet testamentum solenni juris forma careat. *c. Cum esses. de testam.* Duo vel tres testes sufficiunt, quamvis jus civile septem requirat. Imò si irritum omnino fuerit testamentum, *Cov. in c. relat. de test.* Neque interest, sive hæres hæreditatem adeat, sive non, *ut Cov. citat. probat ex c. Raynald de testam. 4.* dominium rei in Ecclesiis transfertur solo pacto. id est nuda rei promissione, cum tamen in aliis necessaria sit traditio. *l. ut inter divinas C. de sacros. Eccl.* In emptione tamen requiritur solutio pretii, vel fides de illo. *§. Quod ex pecunia*

pecunia Ecclesie emptum fuerit, etiam citra nomen ipsius Ecclesie acquiritur Ecclesie *c. Apostolicos 12. q. 2. & Gloss. ibid. in verb. construxisse.* 6. Contra Ecclesiam proprio Prelato carentem nulla prescriptio currit; & superior Prelatus potest agere pro ea. *Innoc. in c. olim de restitut. Spoliator.* 7. Ecclesia jure minoris & reip. fruitur, omniaque illius privilegia participat. *Gloss. & Panorm. in c. auditu de in integ. rest.* Unde bona Prelati, pro administratione bonorum Ecclesie tacite obligata sunt. *Az. part. 11. l. 9. c. 10. §. septimum.* 8. Bona Ecclesie pro debitis alienis obligari non possunt. *c. 2. de solut. 9.* Ecclesia non debet, vectigal, gabellam aut pedagium ex sibi donatis & legatis. *Tholos. l. 3. c. 8. c. quamvis & duob. sequ. 23. q. 8. v. Zy paum l. 3. consultat. Canon. Consult. 1. 10. Ecclesie, Monasteria, Hospitalia, aliaque pia Domicilia non obligantur ad lucrativam descriptionem c. in qualibet §. sancimus 23. q. 8.* Est autem lucrativa descriptio, quarta pars bonorum, quae a Curialibus relinquuntur extraneis, quam Fiscus, seu Curia sibi vendicat, exceptis, quae relinquuntur ipsis curialibus, & eorum conjunctis. *l. 1. & 2. c. quando & quibus quarta pars debetur.* 11. Ecclesie & loca pia, ut hospitales domus pietatis causa constructae nullum saecularem judicem agnoscunt. *c. cum sit generale de fo. compet.* Et sacrilegi censentur, qui illis damnum inferunt. *Filliut. tract. 15. c. 6. num. 152.* 12. Bonorum Ecclesiasticorum alienatio sine prescripta solennitate facta nullius roboris & momenti est. ut tt. postremo latius explicabitur.

III. Ecclesie, templa, sacella, Oratoria, & si quae his similia loca sacra aucto-

ritate Episcopi constructa, & fundata sunt, non possunt in profana loca commutari. Idem de Ecclesiasticis vasibus, vestibus, paramentis, cortinis, candelabris & similibus dicendum. *c. qua semel 17. q. 3. c. nulli licet 12. q. 2. c. Ligna & seq. de consecrat. Dist. 1. Tabiena v. Ecclesia n. 6. Layman. l. 5. tract. 5. c. 6. num. 19. Tuschus v. Oratoria Concl. 176. 177. 178.* Si autem Legatus Apostolicus, vel Archiepiscopus, vel Episcopus hospitio recipiendus sit a Clericis, vel Monachis, vel alio Episcopo, poterit Ecclesiastica Domus ad quam divertit, ornari cortinis & ornamentis Ecclesiasticis. *Sily. v. Immun. §. 1. n. 15. Ang. n. 65. eod.*

IV. Duo casus sunt, teste Antonio Cuchio, quibus Ecclesia immunitate non fruitur in bonis suis. Primus, si quis ab initio cum Ecclesiam fundaret, vel suis opibus locupletaret, ut ejus patrociniū nancisceretur, aliquos sibi reditus annuente Episcopo sibi reservavit: tunc enim onus illud Ecclesie non licet detrectare. Secundus, si res al quod onus habens annexum a Laicis ad Ecclesiam transferatur. Onus enim suam rem sequetur, & Ecclesiam quoque tenebit. *l. alienario ff. de contrab. empt. Bald. Consil. 433.* Ita Cuchus absque ulla limitatione respiciens forte ad *c. si tributum 11. q. 1. & c. Conven. or. 23. q. 8.* ubi legimus Agri Ecclesie tributum solvunt. Quod a S. Ambrosio quia permissivum tantum est prolatum non probat Ecclesiam ex justitia tributum debere, ut Barb. mon. in *c. cit.* Si tributum. Igitur Maxima illa Res cum onere suo transsit, de onere perpetuo & immutabili accipienda est, quemadmodum in *1. part. Sum. tit. 1. §. 4. n. 7. exi posuimus Az. par. 111. l. 5. c. 19. Thol. de rep. l. 3. c. 7. n. 43. Piafec. par. 2. c. 4. Ang. Consil. 206.*

Oldrat.